

TEST DE COMPETENȚE

Sesiunea 12 Iunie 2026

Clasa a V-a

Limba și literatura română

Varianta 1

Citește cu atenție textele următoare și apoi răspunde cerințelor:

1. Dulcinea locuia într-o căsuță de piatră, în spatele căreia se afla o grădină minunată, unde creșteau tot felul de plante și pomi fructiferi. Din fructe și flori, ea pregătea niște dulcetuiri delicioase, pe gustul fiecărui client.

Dar oamenii au descoperit în curând că aceste dulcetuiri, în afară de faptul că erau savuroase, aveau un efect magic: celui pe care îl dureau capul îi trecea durerea, celui care era stresat îi trecea stresul sau celui care era deprimat îi trecea depresia. Clienții care veneau la ea nu mai cereau dulceață de căpșuni sau caise, ci îi povesteau Dulcinei cum se simt, în timp ce ea le pregătea dulceața.

– Of, of! Azi mi-au plecat nepoții și a rămas casa pustie...! s-a plâns bunica Hortensia.

Dulcinea asculta înțeleghătoare și recita în șoaptă ingredientele pe care urma să le folosească:

– Dulceață de căpșuni și petale de trandafir, cu puțină iasomie.

Când a terminat de pregătit dulceața, a pus-o într-un borcan de sticlă, iar bunica a plătit, mult mai alinată. [...] Atât de vestite ajunseseră dulcetuiriile Dulcinei, încât au început să vină oameni din toată regiunea. Abia mai făcea față cererilor. Popularitatea ei a ajuns și la urechile domnului Milionescu, un rechin al finanțelor, care și-a dat seama imediat cât de profitabilă este această afacere. [...] El voia să vadă cum pregătește ea dulcetuiriile și să învețe diferite rețete. Într-o bună zi, a deschis în piața centrală un magazin superb, iar la ușă atârna un panou imens: DULCETUIRILE DULCINEI. [...] Dar oamenii și-au dat seama de îndată că aceste dulcetuiri nu te făceau să te simți mai bine, nu-ți alinau durerile și nici nu te ajutau să te împaci cu cei cu care te-ai certat. [...]

– De ce se plânge lumea de dulcetuiriile mele, când eu urmez exact rețetele tale? Ce ingredient secret adaugi și nu ne spui?

– Dumneavoastră ați pus dragoste? l-a întrebat ea. Dragostea se pune în ceea ce faci și e gratis.

(Maria Menendez-Ponte, *Marea carte a emoțiilor*)

2. Rețeta de dulceață de caise este una delicioasă și, cu puțină atenție, poate păstra atât aroma minunată, cât și culoarea caiselor. În funcție de preferințe, se poate face dulceață de caise întregi, cu sâmburi sau fără. Orice variantă ați alege, vă veți bucura de un desert parfumat.

O altă modalitate de a da un gust deosebit rețetei de dulceață de caise este să păstrezi sâmburii. Apoi, poți să adaugi miezul acestora aproape de final, când dulceața este gata. În acest caz, poți renunța chiar și la esența de migdale, pentru că dulceața va avea o aromă

minunată. Sâmburii de caise se aseamănă atât la formă, cât și la gust, cu migdalele. În unele zone ale lumii, sâmburii de caise sunt consumați pe post de gustare, înlocuind migdalele.

Atunci când facem dulceață de caise trebuie să amestecăm constant, dar cu mare atenție, pentru a nu zdrobi fructele. Pentru a vedea când dulceața este legată, se pune o picătură din compoziția din oală pe o farfurioară și dacă stă ca o bobită este gata. Dacă se întinde și este încă foarte fluidă, se mai lasă la fiert. Cu 10 minute înainte de a lua oala de pe foc, se poate adăuga miezul sâmburilor de caise, îi vor da un gust special.

(Prelucrare a unui fragment din articolul *Dulceață de caise*, www.unica.ro)

A. Lectură – 30 de puncte

1. Formulează, în enunțuri, două idei principale desprinse din primul text. **8 puncte**
2. Transformă în vorbire indirectă următoarele două replici:
 - *De ce se plânge lumea de dulcelețurile mele, când eu urmez exact rețetele tale? Ce ingredient secret adaugi și nu ne spui?*
 - *Dumneavoastră ați pus dragoste? l-a întrebat ea. Dragostea se pune în ceea ce faci și e gratis.*
3. Explică, într-un enunț, de ce este supărată bunica Hortensia. **8 puncte**
4. Menționează, în cel puțin 30 de cuvinte, o asemănare de conținut între cele două texte și motivează alegerea făcută. **8 puncte**

B. Limba română – 30 de puncte

5. Precizează rolul semnelor de punctuație și de ortografie din următoarea secvență:
 - *Dumneavoastră ați pus dragoste? l-a întrebat ea.***5 puncte**
6. Rescrie secvența *se poate adăuga miezul sâmburilor de caise, îi vor da un gust special*, înlocuind primul cuvânt subliniat cu un antonim (cuvânt cu sens opus), iar cel de-al doilea cuvânt subliniat cu un sinonim (cuvânt cu sens asemănător). **5 puncte**
7. Notează ce parte de vorbire reprezintă și ce funcție sintactică au cuvintele subliniate din enunțul:
Rețeta de dulceață de caise este delicioasă și păstrează aroma minunată a fructelor.
10 puncte
8. Alcătuiește o propoziție după schema: predicat+subiect+atribut+atribut. **10 puncte**

C. Redactare – 30 de puncte

9. Scrie o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare despre prietenie și în care unul dintre personaje să fie Dulcineta.

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **10 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină – 1 punct, lizibilitate – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă se respectă limita inferioară de 150 de cuvinte. Se vor acorda 10 puncte din oficiu.

TEST DE COMPETENȚE

Sesiunea 12 Iunie 2026

Clasa a V-a

Limba și literatura română

Varianta 2

Citește cu atenție textele următoare și apoi răspunde cerințelor:

1. D.J. a urcat țopăind cele treizeci de etaje până la sala de clasă a doamnei Jewls. Rânjea cu gura până la urechi, de la nas până la bărbie, dintr-o parte până-n cealaltă și înapoi.

— Hei, D.J.!, l-a strigat Todd, mă bucur să te văd!

Todd se topea când zărea un chip zâmbitor.

Doamna Jewls l-a auzit. A început să scrie numele lui Todd pe tablă, sub cuvântul *DISCIPLINĂ*, dar când a zărit zâmbetul lui D.J., a pus jos creta.

— Bună dimineața, D.J.! a spus ea. De ce ești așa de fericit?

D.J. a rânjit și a ridicat din umeri.

Doamna Jewls a zâmbit.

Dameon s-a uitat la zâmbetul doamnei Jewls, apoi la zâmbetul lui Todd și, într-un final, la zâmbetul lui D.J.

Apoi Dameon a zâmbit și el. Dameon avea un zâmbet aproape la fel de larg ca D.J. Erau cei mai buni prieteni.

Odată ce i-au zărit pe cei doi cum zâmbesc, ceilalți colegi n-au avut cum să nu zâmbească. Rondi avea un zâmbet foarte drăgălaș, căci îi lipseau cei doi dinți din față. Nimeni nu avea un zâmbet urât. [...]

S-au dus către colțul cel mai îndepărtat al terenului, unde puteau să stea singuri.

— Care-i treaba, D.J.? l-a întrebat Louis.

D.J. pur și simplu zâmbea.

— Haide, D.J. Mie poți să-mi spui. De ce ești așa de fericit?

D.J. și-a ridicat privirea spre el. A spus:

— Ai nevoie de un motiv ca să fii trist. Nu ai nevoie de niciun motiv ca să fii fericit.

(Louis Sachar, *Povești piezișe de la școala-n dungă* – fragmente)

2. Un surâs, un zâmbet timid sau unul larg, pe toată fața... Indiferent de modul în care alegem să ne manifestăm zâmbetul, trebuie să știm că el are un efect pozitiv atât asupra noastră, cât și asupra celor din jur.[...]

Da, zâmbetul este contagios și tot ce trebuie să facem noi este să predăm ștafeta acestui gest atât de simplu, care poate înveseli viața oricărei persoane din jurul nostru.

Psihologul Paul Ekman susține că există 19 feluri de a zâmbi și că doar unul este cel spontan și adevărat. Totuși, sunt studii care arată că orice zâmbet, chiar și cel fals, forțat, aduce

beneficii asupra organismului, pentru că eliberează niște substanțe numite endorfine, care ne fac să ne simțim mai fericiți și mai relaxați.

Totodată, zâmbetul stimulează producția de anticorpi, ne protejează sistemul imunitar, reduce stresul și ne oferă mai multă încredere în noi. [...]

Te-ai întrebat vreodată de ce copiii sunt cei mai fericiți și cât de mult zâmbesc? Scriitorul Ron Gutman ne răspunde la această întrebare: „Copiii zâmbesc de 400 de ori pe zi, în timp ce majoritatea adulților doar de 20 de ori pe zi.”

Și dacă încă te mai gândești de ce ar trebui să zâmbești, tot Ron Gutman îți oferă răspunsul: „Un singur zâmbet poate genera același nivel de stimulare a creierului precum 2000 de tablete de ciocolată.”

(text adaptat după articolul *De ce ar trebui să zâmbim în fiecare zi*, www.psychologies.ro)

A. Lectură – 30 de puncte

1. Formulează, în enunțuri, două idei principale desprinse din primul text. **8 puncte**
2. Transformă vorbirea directă din următoarea secvență în vorbire indirectă:
D.J. și-a ridicat privirea spre el. A spus:
— Ai nevoie de un motiv ca să fii trist. Nu ai nevoie de niciun motiv ca să fii fericit.
6 puncte
3. Explică, într-un enunț, de ce este doamna Jewls a scris numele lui Todd pe tablă sub cuvântul DISCIPLINĂ. **8 puncte**
4. Menționează, în cel puțin 30 de cuvinte, o asemănare de conținut între cele două texte și motivează alegerea făcută. **8 puncte**

B. Limba română – 30 de puncte

5. Precizează rolul semnelor de punctuație și de ortografie din următoarea secvență:
— Mie poți să-mi spui. De ce ești așa de fericit? **5 puncte**
6. Rescrie secvența *Te-ai întrebat vreodată de ce copiii sunt cei mai fericiți și cât de mult zâmbesc?*, înlocuind primul cuvânt subliniat cu un antonim (cuvânt cu sens opus), iar cel de-al doilea cuvânt subliniat cu un sinonim (cuvânt cu sens asemănător). **5 puncte**
7. Notează ce parte de vorbire reprezintă și ce funcție sintactică au cuvintele subliniate din enunțul:
Da, zâmbetul este contagios și tot ce trebuie să facem noi este să predăm ștafeta acestui gest atât de simplu, care înveselește viața persoanelor din jurul nostru. **10 puncte**
8. Alcătuiește o propoziție după schema: predicat+subiect+atribut+atribut. **10 puncte**

C. Redactare – 30 de puncte

9. Scrie o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare despre prietenie și în care unul dintre personaje să fie motanul Todd.

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **10 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină – 1 punct, lizibilitate – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă se respectă limita inferioară de 150 de cuvinte. Se vor acorda 10 puncte din oficiu.

TEST DE COMPETENȚE

Sesiunea 12 Iunie 2026

Clasa a V-a

Limba și literatura română

Varianta 3

Citește cu atenție textele următoare și apoi răspunde cerințelor:

1. Béatrice se cățăra pe scara șurii lipite de clădirea principală și își croi drum prin paie până la culcușul ei, unde o blană de oaie îi slujea drept pătură.

Printr-o spărtură din zidul de chirpici se zărea un corn de lună. Astrul nopții dispăru însă pe neașteptate, în locul lui apărând o pereche de ochi strălucitori.

- Te așteptam, zgâtie ce ești, chicoti Béatrice încântată.

Miron sări cu agilitate în șură și veni lângă ea, miorlăind puternic. Béatrice îl mângâie pe blăniță și animalul începu să toarcă.

- Vrei să mănânci ceva bun? Ia spune!

Și scoase bucățelele de slănină șterpelite mai devreme de pe marginea castronului de supă. Miron le înfulecă pe toate cu lăcomie. Apoi cerși alte și alte mângâieri înainte de a se trage mai încolo și a începe să-și lingă blana. Béatrice se întinse în fân, sprijinindu-și capul cu brațul. Vederea motanului o alina. Era singurul ei prieten de la fermă. Un prieten secret, desigur. Nu încerca niciodată să se apropie de ea în timpul zilei. Cât despre ea, era foarte atentă să nu-l bage în seamă în prezența familiei. Dar știa că era în preajmă și că se vor întâlni după căderea serii. Fără Miron, ar fi disperat de triste și de goale...

Îl descoperise într-o seară în șură, când venise să se culce. Spre marea ei dezamăgire, motanul fugise când încercase să se apropie de el. Cu frumoasa lui blăniță roșcată și ochii de un verde blând, îi inspira mai curând afecțiune decât teamă. A doua zi, i-a tresărit inima în piept de bucurie când l-a găsit în același loc.

(Catherine Cuenca, *Béatrice și motanul roșcat*)

2. Probabil te întrebai de ce pisica ta are chef de joacă imediat după ce adormi. De „vină” este vederea ei impecabilă, chiar și atunci când afară e întuneric. Cu toate acestea, felinele nu pot distinge la fel de multe culori precum reușim noi. Conform unor studii realizate de veterinari, pisicile pot vedea noaptea de până la cinci ori mai bine decât oamenii, mai ales dacă ținta lor este în mișcare.

Desigur, și auzul lor este foarte dezvoltat, mai cu seamă atunci când ceilalți din jur dorm. Acum știi și de ce pisica ta preferă viața de noapte.

Felinele domestice pot prinde chiar și o viteză de 31 de kilometri la oră, mai cu seamă atunci când vânează sau se joacă. Partea mai puțin bună este că nicio pisică nu are o rezistență bună la efort, pentru că nu poate menține viteza maximă de alergare mai mult de un minut.

Se pare că nici la sărituri nu le întrece niciun animal domestic, pentru că pisicile pot să sară până la de cinci ori lungimea propriului corp.

(Text adaptat după articolul *Abilitățile pisicilor: Informații despre pisici care te vor surprinde*, www.purina.ro)

A. Lectură – 30 de puncte

1. Formulează, în enunțuri, două idei principale desprinse din primul text. **8 puncte**
2. Transformă vorbirea directă din următoarea secvență în vorbire indirectă:
Béatrice îl mângâie pe blăniță și animalul începu să toarcă.
- Vrei să mănânci ceva bun? Ia spune! **6 puncte**
3. Explică, într-un enunț, de ce vederea motanului o alina pe Béatrice. **8 puncte**
4. Menționează, în cel puțin 30 de cuvinte, o asemănare de conținut între cele două texte și motivează alegerea făcută. **8 puncte**

B. Limba română – 30 de puncte

5. Precizează rolul semnelor de punctuație și de ortografie din următoarea secvență:
- Te-am așteptat, chicoti Béatrice încântată. **5 puncte**
6. Rescrie secvența *De vină este vederea ei impecabilă, chiar și atunci când afară e întuneric.*, înlocuind primul cuvânt subliniat cu un sinonim (cuvânt cu sens asemănător), iar cel de-al doilea cuvânt subliniat cu un antonim (cuvânt cu sens opus). **5 puncte**
7. Notează ce parte de vorbire reprezintă și ce funcție sintactică au cuvintele subliniate din enunțul:
Desigur, și auzul lor este dezvoltat, mai cu seamă atunci când ceilalți din jur dorm.
Acum știi și de ce pisica ta preferă viața de noapte. **10 puncte**
8. Alcătuește o propoziție după schema: predicat+subiect+atribut+atribut. **10 puncte**

C. Redactare – 30 de puncte

9. Scrie o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare despre prietenie și în care unul dintre personaje să fie motanul Miron.

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **10 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină – 1 punct, lizibilitate – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă se respectă limita inferioară de 150 de cuvinte.

Se vor acorda 10 puncte din oficiu.

